

Среднощният урок на една учителка

Не можеше да заспи, вече втора година беше така. Чувстваше се притеснена. Ставаше свидетел на нещо, което никога не бе предполагала, че ще се случи. А тя беше от хората, които чертаят планове и после ги осъществяват. Беше доволна от себе си – професионалист с всички възможни квалификации и многобройни постижения в областта на реализацията си.

Но безсънието не беше обикновен проблем, дошъл с възрастта. Не се дължеше и на модерния „бърнаут“ синдром. Вместо да се чувства удовлетворена от успехите си, се мяташе в леглото, обхваната от безпокойство и безсилие – за първи път изпускаше нещата от контрол.

А всъщност животът си вървеше по своите неумолими закони, които тя доскоро смяташе, че познава добре. Децата се превръщаха в младежи, които жадуваха да преживеят всичко накуп, грабежа с пълни шепи и разпиляваха безразсъдно вниманието, времето, усилията ѝ. Нямахше „бивши“ – дори след десет или повече години, станали вече лекари, монтьори, адвокати, те си оставаха нейните „ученици“. Обичаха я – едни почтително, други с обожание.

И тя преставаше да бъде себе си, като се превръщаше в учителката на еди-кого си. Започваше да зависи от него – как се държи той в обществото, харесван ли е, какви постижения има... Хората я държаха отговорна за всичко, което стотиците пораснали ученици правеха, и най-вече за техните нестандартни прояви.

А чувствата ѝ към тях си оставаха същите – загриженост, нежност, съпричастност. Възхищаваше им се, беше готова да споделя радостите от успехите им, да ги насърчава, подкрепя, напътства. Но големите вече не търсеха съвети – или живееш във вихъра на техните мечти, планове и фантазии, или те игнорират. Не беше готова да се подчини на незрелите им решения. Не още. Може би когато възмъжеят, натрупат опит... Тя трябваше да продължава да държи контрола в ръцете си, за да ги предпазва от грешките им. Усещаше, че това вече не ѝ се удава, и се гневеше на слабостта си.

Когато стана учител, знаеше, че избира тази професия заради младите – да помага, да мотивира, да дава пример, да се раздава. А сега изведнъж започна да се тревожи, че заради тях губи себе си.

Хората бяха различни – едни я обичаха, други я разпъваха на кръст заради тази любов. Нямахте как да разберат, че любовта не се предизвиква – или я има, или не. И тя не зависи от възрастта, от времето, прекарано заедно, или от темите за разговор. Тази любов е плодът на онези безгрижни за детето и тревожни за учителя дни. Тя е емоцията, свързваща безрезервно, безкористно и завинаги учител и ученик.

Околните разнищваха живота ѝ, коментираха я, навлизаха в личното ѝ пространство, без дори да се замислят дали имат право на това. Наказваха я, защото на тази възраст тя продължаваше да общува с младите, да се радва с тях, да се смее, да танцува. Да, особено последното беше много скандално. Внушаваха ѝ, че вдъхновението, израстването, личностната изява е за младите. А тя се съпротивляваше в мислите си и се мятеше неспокойно в леглото.

И добре че ги имаше порасналите вече деца – да се обадят за среща на 24 май, да се гушнат в прегръдка или да стиснат ръката ѝ с благодарност. А за нея оставаха страховете дали няма да видят старостта в очите ѝ - старостта, чието присъствие тя не усещаше и точно затова можеше да пропусне момента, в който да сложи достойно края на връзката си с младостта.

Ето това бяха тревогите на тази средностатистическа българска учителка. Тя носеше у себе си вината, че вече не е млада. Когато за пръв път застана пред черната дъска, не мислеше за дългия път, който ще измине, и за цената, която ще заплати. Сега се радваше на възможността въпреки годините си да се чувства ентузиазирани, възторжена, дръзновена. Това ѝ даваше професията – нещо, което другите, дето разискваха живота ѝ, нямаше как да разберат.

А сега трябваше да заспи. Да се помири и с другите, и със своя Аз. Тази нощ, докато мислеше за учениците, бе разбрала поредния урок – станала бе учител, за да научи на нещо самата себе си. На смирение - пред Младостта, пред Любовта, пред Живота. Защото какво по-хубаво от това да загубиш себе си в нечия чиста любов.

Специална грамота от конкурса „ЗАЩО СЪМ УЧИТЕЛ“

Цветелина Георгиева, д-р по педагогика

Учител по български език и литература

134. СУ „Димчо Дебелянов“, София